

HÖGSTA DOMSTOLENS BESLUT

Mål nr

meddelat i Stockholm den 12 juni 2003

Ö 2014-02

KLAGANDE

NCC Aktiebolag, 556034-5174, Vallgatan 3, 170 80 SOLNA

Ombud: advokaten C. Z.

MOTPARTER

1. L. H.

2. L. D.

Ombud för 1-2: advokaten M. A.

SAKEN

Avvisande av anslutningsöverklagande

ÖVERKLAGADE AVGÖRANDET

Svea hovrätt, avd. 13, beslut den 26 februari 2002 i mål T 1070-02

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Med ändring av hovrättens avvisningsbeslut beslutar Högsta domstolen att

NCC Aktiebolags anslutningsöverklagande i rättegångskostnadsdelen skall upptas till prövning.

L. H. och L. D. skall ersätta NCC Aktiebolag för rättegångskostnader i Högsta domstolen med trettioåttatusen (38.000) kr, avseende ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för Högsta domstolens beslut tills betalning sker.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

NCC Aktiebolag har yrkat att bolagets anslutningsöverklagande i rättegångskostnadsdelen skall upptas till prövning.

L. H. och L. D. har bestritt ändring.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader i Högsta domstolen.

SKÄL

Sedan L. H.s och L. D.s talan vid tingsrätten bifallits delvis och tingsrätten förordnat att vardera parten skall bära sin rättegångskostnad, har L. H. och L. D. överklagat tingsrättens dom och yrkat fullt bifall till sin vid tingsrätten förda talan samt även yrkat att NCC Aktiebolag (bolaget) skall förpliktas att ersätta deras rättegångskostnader vid tingsrätten. Bolaget har genom anslutningsöverklagande yrkat dels att L. H.s och L. D.s talan skall ogillas i sin helhet, dels att de skall förpliktas att ersätta bolagets rättegångskostnader vid

tingsrätten.

Om ena parten överklagat tingsrättens dom i tvistemål eller brottmål, har motparten enligt 50 kap. 2 § och 51 kap. 2 § rättegångsbalken rätt att överklaga domen inom en vecka från den dag då den i 1 § samma kapitel angivna tiden gick ut. Enligt lagtexten kan endast en dom överklagas anslutningsvis. 52 kap. rättegångsbalken som reglerar överklagande av beslut innehåller inte någon bestämmelse om anslutningsöverklagande.

Ett beslut som meddelas i samband med dom, t.ex. avseende parts ansvar för rättegångskostnader, skall tas in i domen. Enligt 49 kap. 5 § 4 rättegångsbalken får en tingsrätts beslut överklagas särskilt, om tingsrätten i beslutet prövat fråga om skyldighet för någon att ersätta rättegångskostnad. Överklagas ett sådant beslut särskilt, trots att parten överklagat även i själva saken, skall hovrätten enligt 52 kap. 13 § första stycket rättegångsbalken handlägga målen gemensamt.

Utan att det framgår av 50 kap. 1 § och 51 kap. 1 § rättegångsbalken har emellertid förutsatts att en part kan välja att i stället överklaga ett beslut om ersättning för rättegångskostnader tillsammans med själva saken, något som i lagmotiven antagits vara det normala (prop. 1993/94:190 s. 124). De båda överklagandena handläggs då som ett enda mål.

Mot denna bakgrund är det naturligt att begreppet ”domen” i 50 kap. 2 § och 51 kap. 2 § rättegångsbalken rörande anslutningsöverklagande tolkas på samma

vidsträckta sätt, så att det omfattar även ett i domen intaget beslut om ersättning för rättegångskostnader.

För en sådan tolkning talar även ändamålsskäl. Syftet med reglerna om anslutningsöverklagande är att en part, som nöjer sig med domen som en kompromiss, skall kunna avstå från att överklaga i förlitan på att han kan anslutningsöverklaga med sina ursprungliga yrkanden, om motparten överklagar (se t.ex. Welamson, Om anslutningsvad och reformatio in pejus, 1953, s. 132). Skulle en part i den i förevarande mål aktuella situationen inte ha rätt att anslutningsöverklaga i rättegångskostnadsdelen, skulle parten – om han ville hålla möjligheten till full framgång öppen – emellertid vara tvungen att överklaga beslutet om ersättning för rättegångskostnader reservationsvis inom den ordinarie överklagandetiden. En sådan ordning är inte lämplig.

Avsaknaden i 52 kap. rättegångsbalken av en bestämmelse om anslutningsöverklagande medför emellertid att ett anslutningsöverklagande inte får framställas, om huvudöverklagandet rör endast beslutet om rättegångskostnader. En part kan alltså överklaga i rättegångskostnadsdelen utan att han behöver riskera att själva saken rivs upp anslutningsvis (se NJA 2000 s. 181). Om parten nått partiell framgång rörande rättegångskostnaderna, behöver han inte riskera att motparten anslutningsöverklagar ens rörande rättegångskostnaderna.

När huvudöverklagandet helt eller delvis avser själva saken och således faller under 50 eller 51 kap. rättegångsbalken, bör det däremot (trots orden ”och vice versa” i prop. 1993/94:190 s. 127) på ovan angivna skäl vara möjligt för

motparten att anslutningsöverklaga avseende själva saken eller rättegångskostnaderna, eller andra i domen intagna accessoriska beslut, eller bådadera.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Munck, Lennander, Pripp, Håstad
(referent) och Calissendorff
Föredragande revisionssekreterare: Sjöblom